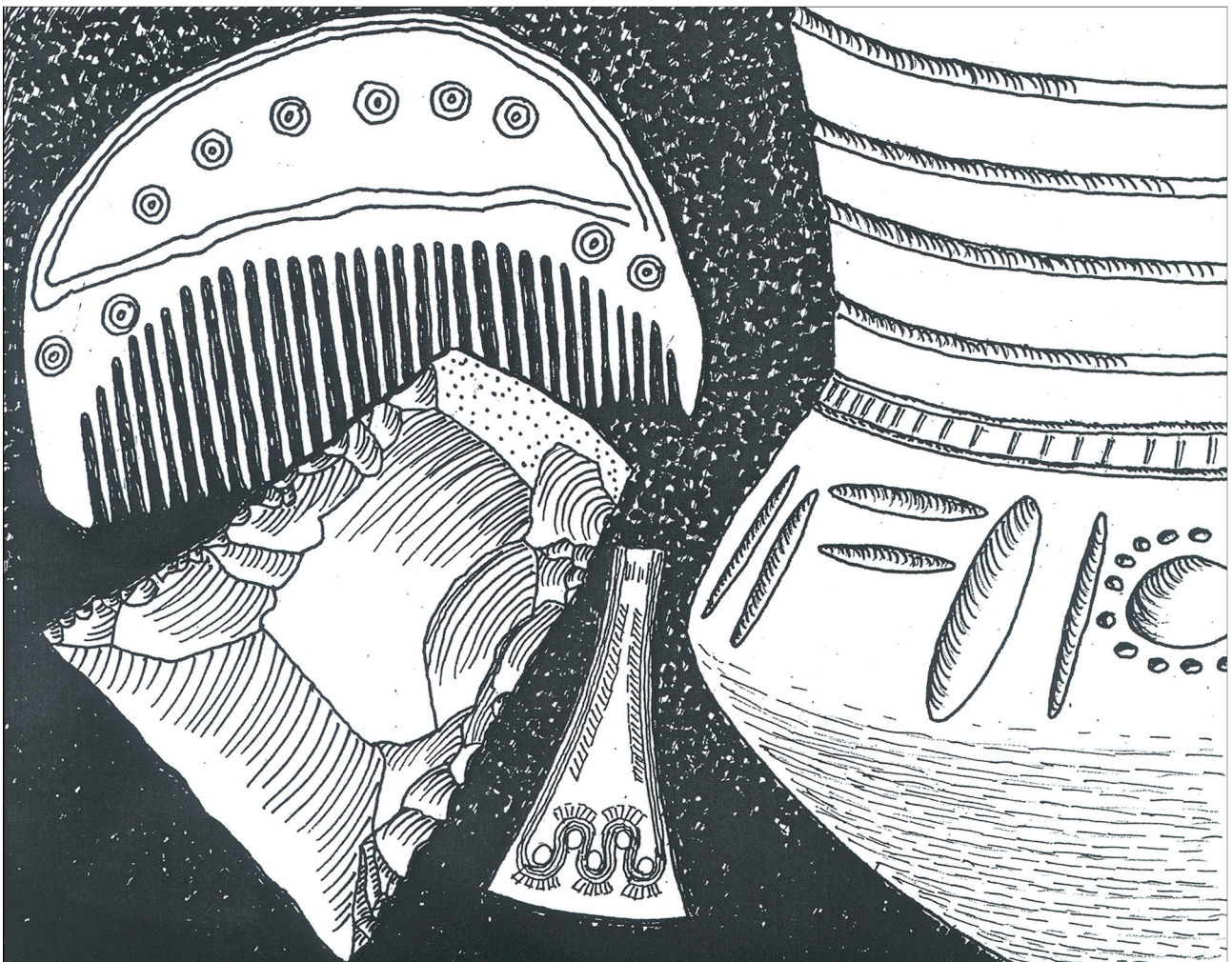

Fyndplats i Tuve

Tuve 108 | Gunnesgårde | Fyndplats
Förundersökning 1992 | Göteborgs kommun

Ulf Ragnesten

ARKEOLOGISK RAPPORT FRÅN
GÖTEBORGS STADSMUSEUM
ISSN 1651-7636
© Göteborgs Stadsmuseum 2009
Norra Hamngatan 12
411 14 GÖTEBORG
www.stadsmuseum.goteborg.se

OMSLAGETS GRAFISKA FORM
Mimmi Andersson
Teckning: Hans Dillner

TOPOGRAFISKA OCH EKONOMISKA KARTAN
© Lantmäteriverket. Medgivande 507-98-3211

KARTOR FRÅN STADSBYGGNADSKONTORETS DATABAS
© Göteborgs Stadsbyggnadskontor

FYNDPLATS TUVE 108

Förundersökning

Göteborgs Stadsmuseum utförde en förundersökning under en dag på fornlämningen Tu 108 - en fyndplats. 6 st provschakt grävdes vid fyndplatsen. Kulturlager eller anläggningar påträffades ej. Enstaka flintredskap och avslag hittades. Fynden från förundersökningen samt tidigare insamlade fynd daterar platsen dels till mesolitikum, dels till neolitikum eller senare tid av förhistorien.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslut nr:	220-15689-92
Uppdragsgivare:	Göteborgs fastighetskontor
Läge:	Gunneshärad, Tuve sn, Göteborgs kn (fig 1 & 2)
Ekonomisk karta:	7B1d
Koordinater i rikets nät:	X 6409,8 / Y 1269,6
Grävningsorsak:	Husbyggnation
Grävningsinstitution:	Göteborgs Stadsmuseum
Tidpunkt för undersökning i fält:	1992-09-30
Undersökt yta: c	a 150 m ²
Antal arkeologtimmar i fält:	16
Antal maskintimmar:	8
Platsledare:	Johan Wigforss

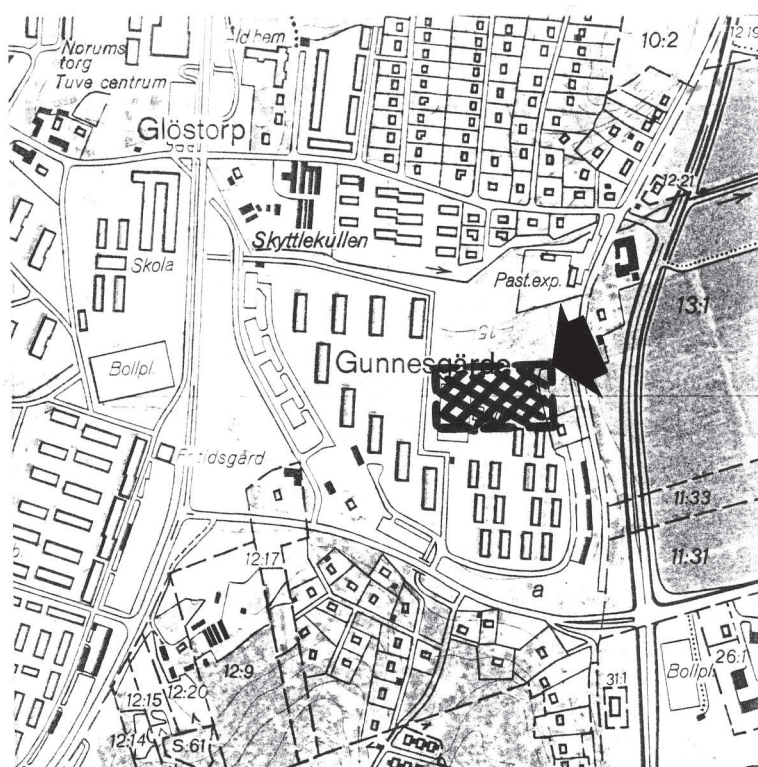
TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Fyndplatsen som här förundersökts utgöres av en svagt sluttande gräsbacke mellan boplatsområden. Gräsbacken övergår i öster i en liten dunge av träd och buskar på en flack höjd. I väster, som är den lägre delen av den öppna marken, ligger en fotbollsplan. Området är beläget omkring 15 m över havet. Norr om fyndplatsen ligger enfamiljshus med tillhörande trädgårdar. I början av 1900-talet fanns ett grustag invid fyndplatsen. Det är lite oklart exakt var det legat. Det var i kanten av detta grustag man först påträffade de förhistoriska fynden. De utgjordes av två krukskärvor, en flintskrapa samt skärvor av flinta (inv.nr. GAM 62759, 62760). I arkivhandlingarna talas också om en eldstad som iakttogs under matjorden (f.d. Arkeologiska museets arkiv). Exakt var dessa fynd gjorts är alltså inte känt.

Fig. 1. Ovan: Platsen för förundersökningen på Hisingen i Göteborgs kommun. Topografiska kartan, skala 1:50 000.

Till höger: Pilen visar det rutade område som ungefär markerar gränserna för förundersökningen. Ekonomiska kartan 7B 1d, skala 1:10 000.

TIDIGARE FYND OCH UNDERSÖKNINGAR

Fyndplatsen som här förundersökts utgörs av en svagt sluttande gräsbacke mellan bostadsområden. Gräsbacken övergår i öster i en liten dunge av träd och buskar på en flack höjd. I väster, som är den lägre delen av den öppna marken, ligger en fotbollsplan. Området är beläget omkring 15 m över havet. Norr om fyndplatsen ligger enfamiljshus med tillhörande trädgårdar. I början av 1900-talet fanns ett grustag vid fyndplatsen. Det är lite oklart exakt var det legat. Det var i kanten av detta grustag man först påträffade de förhistoriska fynden. De utgjordes av två krukskärvor, en flintskrapa samt skärvor av flinta (GAM 62759, 62760). I arkivhandlingarna talas också om en eldstad som iakttogs under matjorden (Stadsmuseets arkeologiska arkiv). Exakt var dessa fynd gjorts är alltså inte känt.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Förundersökningen utfördes med maskingrävda schakt. Först grävdes matjorden bort. Därefter grävdes tunna skikt undan för undan så djupt att fynd inte längre påträffades eller att den senoglaciala leran framträdde. 6 st provschakt grävdes på området för den planerade bebyggelsen. Schaktens sammanlagda längd var 42 m, deras bredd genomgående 1,3 m. Schakten grävdes huvudsakligen i den svaga sluttningen, c:a 50 m SO om fyndplatsens på kartan markerade läge (jfr. fig. 2). Schaktens exakta läge framgår av fig 3.

Provschakt 1

00-30/60 cm Matjord och fyllnadsmassor
30/60 cm - Grus samt ett dräneringsdike med tegelrör
Fynd: -

Provschakt 2

00-25/40 cm Matjord
25/40 cm - Lera med lager av grusig sand
C:a 10 cm ned i leran fanns ett knappt decimetertjockt lager grusig sand. Lagret tunnade ut i västra delen av schaktet och var där bara några centimeter tjockt. I den östra delen fanns en dränering som låg djupt nere i leran.
Fynd: 7 st flintavslag, ett spån och en borrarpet. Nästan alla fynd hittades i den grusiga sanden en bit ner i leran. (Se bifogad fyndtabell)

Provschakt 3

00-10/20 cm Matjord
10/20 cm - Lera (som saknar lager av grusig sand)
Fynd: -

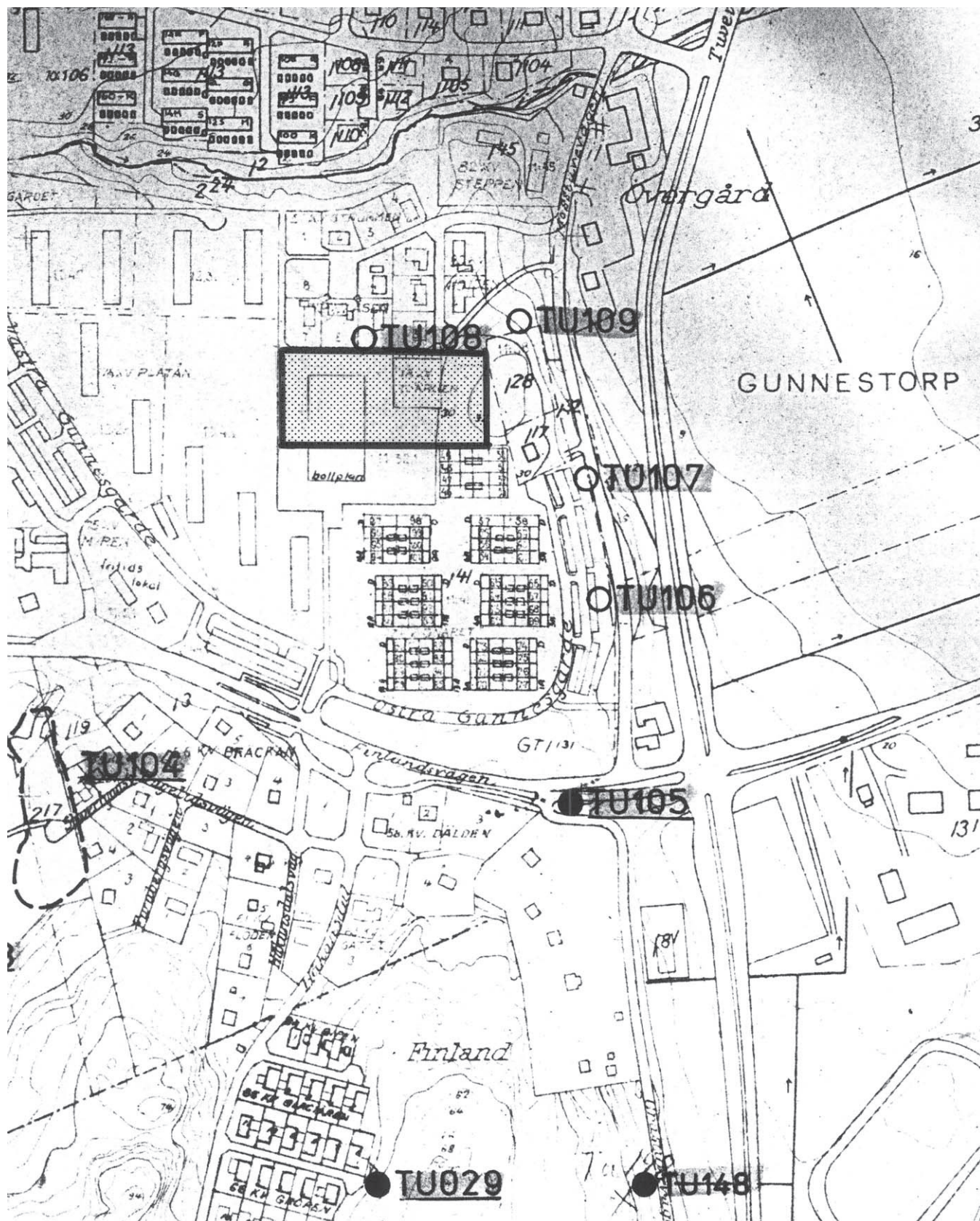

Fig. 2. Det prickade området söder om fyndplatsen Tu 108 markerar området för förundersökningen. Karta för Göteborgs kommun nr 5047. Skala 1:4000.

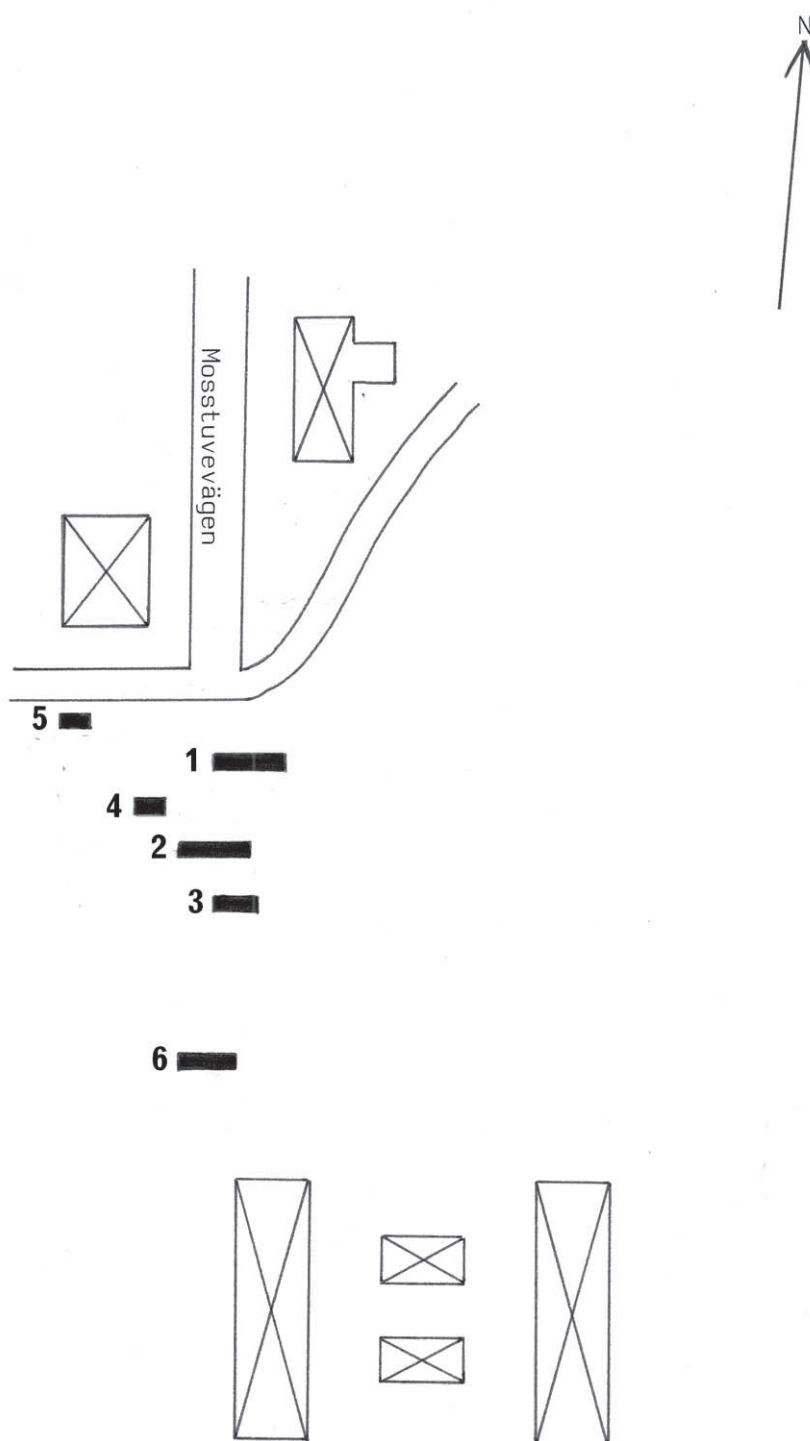

Fig. 3. Provschaktens läge vid Gunnesgårde i Tuve socken, alldeles intill fyndplatsen Tu 108. Provschakten betecknas med nummer. Skala 1:1000.

Provschakt 4

00-20/30 cm Matjord

20/30 cm - Lera (som saknar lager av grusig sand)

Fynd: -

Provschakt 5

00-30/40 cm Matjord

30/40 cm - Lera (som saknar lager av grusig sand)

Fynd: -

Provschakt 6

00-40/50 cm Matjord

40/50 cm - Lera

Allra överst var leran sandblandad. Det var här som fynden påträffades.

Fynd: 2 st flintavslag, en avslagsskrapa och 2 st knackstenar.

Övrig flinta

I provschakt 2 och 3 tillvaratogs 16 bitar övrig flinta med en vikt av 175 gram. De flesta bitarna fanns i den grusiga sanden en bit ner i leran i provschakt 2. Där påträffades 13 av bitarna med en sammanlagd vikt av 128 gram. Den övriga flintan har kasserats.

TOLKNING OCH DATERING

Ett mycket litet fyndmaterial påträffades således vid förundersökningen. Bland flintfynden fanns 4 st redskap; 2 st knackstenar, en borrarpet och en avslagsskrapa. Redskapen är alltför ringa för att bilda underlag till en datering av fyndplatsen. De är heller inte av den karaktären att de är s.k. ledartefakter för någon speciell kulturgupp. Inte heller fynden som tidigare insamlats räcker till för någon datering utifrån form eller typ. De båda krukskärvorna som påträffades under 1900-talets första hälft är så enkla i sitt utförande att de kan tillhöra vilken förhistorisk tidsperiod som helst mellan neolitikum och järnålder.

Vissa av redskapen och avslagen är vitpatinerade. Det visar ändå att de tillverkats före den postglaciala transgressionens maximum, dvs. före 7200 BP. Den övriga flintan är också delvis vitpatinerad men mycket lite tillslagen. Så mycket som att fyndplatsen tillhör mesolitikum går alltså att fastställa utifrån fyndmaterialet. Den tidigare påträffade keramiken tyder som sagt även på att platsen utnyttjats senare.

Kulturlager eller anläggningar påträffades ej vid förundersökningen. Den enda anläggning som iakttagits på fyndplatsen är den eldstad som påträffades i ett när-

beläget grustag under första hälften av 1900-talet. Det finns inga ytterligare uppgifter bevarade om denna eldstad.

ANTIKNARISK BEDÖMNING

Förundersökningen är avslutad och föranleder ingen ytterligare undersökning på den aktuella fastigheten. Lagskydd av fornlämningen kvarstår inte längre på området för exploateringen.

Fyndtabell. Flinta

GAM	Fynd	Område	Redskap och kärnor	Avslag		Splitter		Övrig	
49721:	nr			st	g	st	g	st	g
1	1	Provschakt 2 Allmänt		1	14				
2	2	Provschakt 2 I sand/gruslager en bit ned i lera		6	33				
3	2	Som föreg.	Spån, 1 st, 1 g						
4	2	Som föreg.	Borrspets, 1 st, 10 g						
5	3	Provschakt 6 I lerans sandblan- dade översta skikt		2	7				
6	3	Som föreg.	Avslagsskrapa A, 1 st, 20 g						
7	3	Som föreg.	Knacksten, 1 st, 234 g						
8	3	Som föreg.	Knacksten, 1 st, 174 g						